ArbC/0212 (1)

MATTHEW TREE, GIRONA 70, 3-2, BARCELONA 08009, CATALONIA - SPAIN

16/8/91

Estimat Jordi,

Gràcies per la teva última carta que sense voler m'ha fet sentir culpable, Déu meu, perquè veig que no vas rebre el fax que vaig enviar el mateix dia que va arribar la teva carta amb l'entrevista, on et donava les gràcies per aquesta. Doncs, adjunto aquí les fulles que et vaig enviar (on Miller nega haver escrit Opus Pistorum) i afegeixo ara mateix - moltíssimes gràcies per a una entrevista esplèndida. Es només ara que començaré a preparar l'article, que serà, bàsicament, l'entrevista sencera amb una petita introducció. Em fan falta, però, un parell de dades: quan sortirà la traducció de SEXUS, i amb quina editorial? Amb aquesta informació crec que la introducció serà més rodona. Llavors, ja aniré directament a l'AVUI (tinc el telèfon de l'Agustí Pons que m'has enviat). Pel que fa al TEMPS, un article bastant ximple meu ("Guiris residents - els altres catalans?") hi sortirà d'aquí poc, i després, espero, em trobaré amb la directora barcelonina per parlar de més articles - havia de trobar-me amb ella abans però el seu pare es va morir inesperadament i no estava per reunions de cap mena aquest estiu. Una idea que tinc per ells és una peça molt breu queixant-se del tractament cinemàtic que està patint en Miller ara que està mort i ben enterrat. Acabo de veure el "remake" (tot i que cap crític s'ha adonat que és un "remake") de Quiet Days In Clichy, i, hòstia, aquesta vegada s'han passat. Si Henry and June ja era una distorsió força ridícula de la vida de Miller a París, doncs l'altra pel·li és una espècie de crim. Un Miller de 21 anys passa per un reguitzell de festes d'alta burgesia (hermàfrodits, gais pseudo-intel·lectuals, mil i una mamelles a l'aire) vestit de smòquing mentre manté una sèrie de converses molt però molt pretencioses i del tot incomprensibles amb l'Alfred Perlès (que té deu anys més que ell - a la pel·lícula). Tot això barrejat amb cafès jueus que bombes terroristes fan volar cada dos per tres, un editor que rebutja Tròpic de Càncer per les referències suposadament antisemítiques, una noia de 15 anys (anomenada Colette, per l'amor de Déu) que s'enamora de Miller, i alguna frase del mateix Tròpic de Càncer treta a l'atzar i utilitzada fora del contexte (com quan

ArbC/0212 (2)

Miller es troba a la dutxa amb una professional de luxe i diu "I like everything that flows" agggh! La resta del diàleg, no cal dir-ho, no té res a veure amb els llibres o escrits de Miller). I espera, que encara ha de venir el pitjor: tota aquesta barreja tonta és (com que no?) un flashback enorme per un Miller de 80 anys que contempla la mort, miserable i deprimit, des del seu llit, mentre intenta seduir una altra noia de 15 anys. Increïble, no? Tot aquest poti-poti per un llibre sense pretensions de cap mena, i on els episodis descrits són força més interessants que no pas les distorsions d'ells fetes per en Claude Chabrol. Per què no ha utilitzat aquella història del cafè-lliure-de-jueus, per exemple, on Miller increpa el propietari antisemític, o el moment quan els pardals canten "feu el que vulgueu"? Potser l'hauríem de veure junts, aquest film, llavors sí que hi hauria una bomba o dues..

Quant a les vacances, aquest any gairebé no en prendré. Potser m'escaparé cap a Ribes de Freser a finals de mes, però mentrestant he estat fent traduccions (incloent-hi un llibre d'en Toni), alguna classe, i buscant més feina per setembre. Sembla que hauré de buscar una feina estable tot i que m'agradaria fer de freelance (traduccions, periodisme esporàdic, classes privades - quin optimisme!). Tinc una espècie d'al·lergia als yupis i als pijos barcelonins i aquests son precisament la majoria a les escoles privades. Ja veurem.. Sí, m'he torrat al sol algun dia, i ben acompanyat!! per sort - però no de l'amor de la meva vida, no, allò es va acabar com una llampada, deixant-me molt confòs (els éssers humans són així?) i força ridícul. He fet d'aquesta història un altre episodi - en Toni ja té el conte, però no n'hem parlat encara. Si t'interessa t'enviaré una còpia, no és gaire llarg, 15 pàgines (en català). Però esperaré els comentaris d'en Toni perquè sempre dubto del que escric en català, no "controlo"!

Aquí també he inclòs les pàgines que fan falta del llibre de Ferguson. Passa que, per casualitat, tinc aquí a Barcelona la correspondència entre Durrell i Miller fins 1980. Passaré aquest llibre també a Toni. Hamlet rebràs directament (en Toni ha dit que potser un parent teu passarà per aquí aviat, i ell podria portar-te'l). El llibre de Childs ja està fotocopiat i enviat per correu. Quant als altres llibres

ArbC/0212 (3)

que comentes no tinc idea on es podrien trobar. No sé si A Literate Passion és el mateix que una recopilació de les cartes entre Miller i Nin que vaig comprar fa uns deus anys i que tinc a Londres. Sembla ser, del títol, aquestes mateixes cartes però amb les referències amoroses no censurades. Les cartes a Hoki, ni sabia que fossin publicades (fa anys que busco les cartes a Brenda Venus, sense èxit). Un any d'aquests, si els calés m'ho permeten, com m'agradaria anar a Nova York on hi ha un parell de llibreries que sé que tenen tot sobre en Miller. Ah! i has sentit parlar de l'escàndol de Durrell? Es veu que la revista Granta, d'Anglaterra, publicarà extractes del diari de Sappho Durrell, on fa una referència a una relació incestuosa que va tenir amb son pare quan tenia 19 anys (és dir, just després de la mort de la Claude, l'única relació estable que Durrell mai va tenir, tota descrita a les cartes a Miller). Doncs Eve Durrell (la segona esposa, crec, i mare de la Sappho) volia prohibir la publicació d'aquests extractes, i ademés, es veu que també havia alterat el text de la nota que la Sappho va deixar quan es va suicidar als 30 anys, després del fracàs del seu matrimoni. Tot un embolic, vaja. La veritat sortirà aviat en l'autobiografia de Durrell que fa l'Ian McGivern, l'editor de les cartes Miller-Durrell.

He estat llegint un altre llibre del txec Bohumil Hrabal, i fa falta una mica de coratge holandès que diuen, per posar en paraules tot el que em fa pensar, tot i que estic del tot serè sempre quan haig d'escriure qualsevol cosa. És un dia rar avui, un dissabte que m'he enviat a mi mateix a fer nones amb unes cerveses per despertar després per llegir-ne quatre pàgines d'aquest llibre ("Una Solitud Massa Sorollosa") on descriu una relació entre un premsador de llibres vells i una gitana la qual al final se l'emporta la SS sense que se n'adona el premsador fins anys més tard, un tros de llibre d'aquells que et centren. I aquí haig de confessar una cosa encara que em costi - jo no escric cartes a gairebé ningú ara però quan en rebo una de les teves, Jordi, em sento bé, i amb ganes de respondre a l'acte. No són ganes de confessar (ho he fet, els anglicans també fan d'aquestes bestieses i em van criar com a bon anglicà fins als catorze anys, tenia la sensació després de setmanes de preparació i de la confessió obligatòria on vaig explicar coses que pensava que eren inexplicables de vergonyoses i de la pressió ambígua de

AnbC/0212 (4)

la má del bisbe de Londres a una cripta d'una catedral tenia la sensació, dic, que Déu era per tot arreu, hal·lucinava, després havíem d'esperar l'autobus amb el capellà que m'havia ensinistrat, ell estava fumant tabac light a la parada i a mi el fum n'era important, la llum general era més brillant, els edificis més clars, la gent més interessant etcètera. L'Esperit Sant sortia fins i tot des de les reixes de les clavegueres i ademés feia que les llambordes fessin pampallugues i tot, en aquella època i llavors, uns dies després tot es va esvanir com si no hagués passat res, exactament com si hagués begut quatre o cinc pints de cervesa i dormit fins al matí, per despertar-m'hi com solia fer aleshores a la llum de les dues finestres de l'habitació del pis dels pares, preocupat i enganyat i amb un mal de cap de l'hòstia).

No són ganes de confessar, però sí que hi ha moments - els tenim tots, crec - quan hi ha com una dèria per deixar anar algunes coses que roden pel cap tot i que hi ha un risc que hom, un, es fa l'imbècil. Sembla que últimament passo una temporada plena de premonicions sinistres, dubtes, i una espècie de malson despertat i no me'n sé avenir. Deuen ser preparacions subterrànies per seguir amb la novel·la! Ara són uns dies després, he pencat amb més consistència, he fet la traducció del poema d'en Toni, una altra traducció no-literària, i he recomençat la novel·la. Ja sé per on haig d'anar, ja, afortunadament, perquè pensava que em passava alguna cosa desgradable.

Tres dies i hem patit el començament i col·lapse d'un cop d'estat al país més gran del món. Ahir a la nit (del 20-21) TV3 transmetia les imatges a l'acte, sense comentaris, nois pujant als tancs i escridassant els soldats, mestresses de casa xisclant "ASSASSINS!", Xevernadze a les barricades, Ieltsin dret dins del parlament rus, les colles preparant els còctels molotov (irònic, no?) dient "Vinga, germans, agafeu una ampolla", un cadàver.. Potser ara que se sap quins són els que fins ara s'han amagat la má, Gorbatxov podrà tirar endavant amb menys timidesa: si els colpistes poden omplir les botigues de Moscou en 24 hores ho poden fer els altres, dic jo. Quin drama, déu meu. Ara estic llegint unes quantes coses sobre els començaments del regne bolxevic (Josep Pla, un que es diu Maurice

ArbC/0212 (5)

Brinton, i algun article solt). Al llibre de Brinton, hi ha aquesta perla, una cita directa de Lenin. "El Partit lluita per una república dels obrers i dels camperols més democràtic, dins de la qual s'aboliran la policia i l'exèrcit permanent, que seran reemplaçats pel poble armat universalment, per una milícia universal. Tots els funcionaris seran no solament elegits però poden ser retirats en qualsevol moment si així ho demanen una majoria dels seus electors. Tots els funcionaris, sense excepció, rebran un sou que no sobrepassa el sou mitjà d'un obrer competent". Magnífic, eh? Això era maig 1917. El març de 1920 tenim una altra perla, de Trotski, aprovada per Lenin: "Els obrers han fetitxitzat els principis democràtics. Han donat prioritat al seu dret a elegir els seus representatius per sobre dels interessos del Partit. Es com si el Partit no tingués el dret a imposar la seva dictadura, fins i tot si aquesta dictadura xoca amb els humors temporanis de la democràcia obrera!". I a pensar que això passava durant l'època daurada de la revolució, abans que Stalin va arribar al poder.

Bé, prou de discursos! Hauria de començar l'article sobre en Miller, que ja és hora. A propòsit: també tinc el petit llibre Reflections, compilat per la Twinka Thibaud, una petita mostra de la conversa de Miller, que passaré també a en Toni. I en Toni m'ha donat un exemplar del teu llibre sobre en Pedrolo, que llegiré aviat i amb interès (tinc com una mena d'obsessió amb en Pedrolo, de saber amb seguretat que si hagués escrit en anglès o bé francès seria ja considerat un dels escriptors més extraordinaris del món, cosa que, de fet, ho és, sense que gairebé ningú se n'adoni).

Jordi, tornaré a escriure tan bon punt que tingui notícies sobre l'entrevista. Mentrestant, una abraçada ben forta, molts records a la Isabel, que us vagi tot molt bé (malgrat la crisi econòmica, els daltabaixos a la Unió Soviètica, els virus descontrolats, i aquells teleserials plenes de rics i de minyones i de capellans que no paren de posar cada tarda), fins aviat,

all the best!
Matthew